

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ – ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Οι ευρωπαϊκές χώρες χρειάζεται να επιταχύνουν τις προσπάθειες για προώθηση των ικανοτήτων ανάγνωσης, αναφέρει μελέτη

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2011 – Ο ένας στους πέντε δεκαπεντάχρονους και πολλοί ενήλικοι στην Ευρώπη δεν μπορούν να διαβάσουν σωστά. Μια νέα μελέτη που δημοσιεύτηκε σήμερα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δείχνει τι κάνουν οι χώρες για να βελτιώσουν τις ικανότητες ανάγνωσης – και πού υστερούν. Η μελέτη, η οποία καλύπτει 31 χώρες (τα κράτη μέλη της ΕΕ, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Τουρκία), αποκαλύπτει ότι, ενώ οι περισσότερες από αυτές έχουν πραγματοποιήσει πρόοδο στην ανάπτυξη των πολιτικών σχετικά με τον αλφαριθμητισμό, συχνά υστερούν στην επικέντρωση στις ομάδες υψηλού κινδύνου, όπως τα αγόρια, τα παιδιά από λιγότερο ευνοημένα νοικοκυριά και τα παιδιά μεταναστών. Οι υπουργοί Παιδείας της ΕΕ έθεσαν ως στόχο τη μείωση του ποσοστού των υστερούντων σε ικανότητες ανάγνωσης από 20% σε λιγότερο από 15% έως το 2020. Μόνο το Βέλγιο (φλαμανδική κοινότητα), η Δανία, η Εσθονία, η Φινλανδία και η Πολωνία έχουν ήδη επιτύχει τον εν λόγω στόχο.

Η κ. Ανδρούλλα Βασιλείου, επίτροπος αρμόδια για θέματα εκπαίδευσης, πολιτισμού, πολυγλωσσίας και νεολαίας, δήλωσε: «*Είναι εντελώς απαράδεκτο τόσοι πολλοί νέοι να εξακολουθούν ακόμη να στερούνται βασικών ικανοτήτων ανάγνωσης και γραφής στην Ευρώπη. Αυτό τους εκθέτει σε κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, καθιστά δυσκολότερη γι' αυτούς την εξεύρεση εργασίας και υποβαθμίζει την ποιότητα ζωής τους. Κατά την περασμένη δεκαετία είδαμε κάποια πρόοδο, αλλά όχι επαρκή. Ο αλφαριθμητισμός αποτελεί τη βάση κάθε μάθησης, και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πρόσφατα εγκαινίασα μια [εκστρατεία αλφαριθμητισμού](#) με στόχο όλες τις ηλικίες, και ιδιαίτερα τα άτομα που προέρχονται από μειονεκτούσες ομάδες όπως τα παιδιά Ρομά».*

Η εν λόγω μελέτη, που πραγματοποιήθηκε για την Επιτροπή από το δίκτυο Eurydice, εστιάζεται σε τέσσερα βασικά θέματα: διδακτικές προσεγγίσεις, αντιμετώπιση αναγνωστικών δυσχερειών, εκπαίδευση δασκάλων και προαγωγή της ανάγνωσης εκτός σχολείου. Καθένα από αυτά εξετάζει, υπό το φως της ακαδημαϊκής έρευνας, τα τελευταία αποτελέσματα διεθνών ερευνών και μια σε βάθος επισκόπηση των εθνικών πολιτικών, προγραμμάτων και βέλτιστων πρακτικών. Αποκαλύπτει ότι μόνο οκτώ χώρες (Δανία, Φινλανδία, Ισλανδία, Ιρλανδία, Μάλτα, Νορβηγία, Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο) διαθέτουν στα σχολεία ειδικούς στην ανάγνωση που υποστηρίζουν δασκάλους και μαθητές.

Η έκθεση Eurydice αποτελεί σημαντική εισροή στην εργασία της [ομάδας ειδικών υψηλού επιπέδου για τον αλφαριθμητισμό](#), που συστάθηκε από την επιτροπή κυρία Βασιλείου τον Ιανουάριο και προεδρεύεται από την πριγκίπισσα Laurentien των Κάτω Χωρών. Η ομάδα εξετάζει τον τρόπο υποστήριξης του αλφαριθμητισμού όλων των ηλικιών και ποιες πρωτοβουλίες πολιτικής και προγράμματα έχουν σημειώσει επιτυχία. Η ομάδα θα υποβάλει προτάσεις πολιτικής έως τα μέσα του 2012.

Ιστορικό του φακέλου

Διδασκαλία ανάγνωσης: ορθές πολιτικές υπάρχουν στις περισσότερες χώρες

Κατά τα τελευταία έτη καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια για τη βελτίωση των εθνικών κατευθυντήριων γραμμών και την προαγωγή των βέλτιστων παιδαγωγικών πρακτικών. Αποτελεί τώρα συνήθη πρακτική ανά την Ευρώπη η εστίαση στη διαμόρφωση των βάσεων για τη μάθηση της ανάγνωσης σε επίπεδο προσχολικής εκπαίδευσης. Τα σχολεία όλο και περισσότερο χρησιμοποιούν διαφοροποιημένο υλικό για τη διδασκαλία της ανάγνωσης όπως ιστορίες, περιοδικά, κόμικς και ιστοχώρους. Οι ικανότητες ανάγνωσης εξετάζονται επίσης μέσω άλλων διδακτικών μέσων στη διδακτέα ύλη ώστε να προωθείται η κατανόηση σε διαφορετικά πλαίσια.

Εντούτοις, δεν υπάρχει μια ενιαία προσέγγιση πολιτικής που να εγγυάται την επιτυχία. Η έρευνα υποστηρίζει σθεναρά τη συνδυασμένη χρήση διαφόρων στρατηγικών για τη βελτίωση της κατανόησης κατά την ανάγνωση. Η μάθηση σε συνεργασία και η συζήτηση με ομότιμους δύναται να βελτιώσει περαιτέρω την κατανόηση κατά την ανάγνωση και να ωφελήσει τους αδύναμους αναγνώστες. Ενώ οι περισσότερες χώρες έχουν θέσει στόχους σχετικούς με την κατανόηση κατά την ανάγνωση, συχνά υστερούν σε επαρκώς ευρείς στρατηγικές στις εθνικές κατευθυντήριες γραμμές, ιδίως στο επίπεδο της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Γενικά πάντως, υφίστανται καλές εθνικές διδακτικές κατευθύνσεις, και η προσοχή θα πρέπει τώρα να στραφεί στην υλοποίησή τους από τους δασκάλους.

Ελάχιστες χώρες διαθέτουν ειδικούς στην ανάγνωση για να υποστηρίξουν δασκάλους και μαθητές

Οι αναγνωστικές δυσχέρειες δύναται να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά αν τα προβλήματα εντοπιστούν και αντιμετωπιστούν το νωρίτερο δυνατόν, αν το διδακτικό υλικό είναι προσαρμοσμένο στις συγκεκριμένες ανάγκες και αν προσφέρεται στους δασκάλους συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη.

Η εντατική και στοχευμένη εκπαίδευση, για άτομα ή μικρές ομάδες, δύναται να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική. Εντούτοις, ελάχιστοι δάσκαλοι έχουν την ευκαιρία να εξειδικευτούν στον τομέα αυτό, και ειδικοί στην ανάγνωση που υποστηρίζουν τους δασκάλους στην αίθουσα διδασκαλίας διατίθενται μόνο στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιρλανδία, στη Μάλτα και στις πέντε σκανδιναβικές χώρες.

Οι μακροχρόνιες διαδικασίες για τη διοργάνωση πρόσθετης υποστήριξης δύναται επίσης να αποτελέσουν φραγμό στην παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής βοήθειας στους μαθητές.

Η προώθηση θα πρέπει να εστιαστεί περισσότερο στις ομάδες υψηλού κινδύνου

Η προώθηση της ανάγνωσης υποστηρίζεται ευρέως από εθνικές πολιτικές και πρωτοβουλίες. Εντούτοις, οι εν λόγω πρωτοβουλίες τείνουν να απευθύνονται σε γενικό ακροατήριο και όχι κατ' ανάγκη σε εκείνους που είναι πιθανότερο να αντιμετωπίζουν αναγνωστικές δυσχέρειες, όπως τα αγόρια, οι νέοι από μη ευνοημένες κοινωνικοοικονομικές ομάδες ή εκείνοι των οποίων η μητρική γλώσσα είναι διαφορετική από τη γλώσσα στην οποία γίνεται η εκπαίδευση. Επιπλέον, το υλικό που χρησιμοποιείται στις εν λόγω πρωτοβουλίες θα πρέπει να είναι όσο γίνεται περισσότερο ποικίλο και να συμπεριλαμβάνει πολυμέσα.

Eurydice

<http://eacea.ec.europa.eu/education/Eurydice> Το [δίκτυο Eurydice](http://eacea.ec.europa.eu/education/Eurydice) παρέχει πληροφορίες και αναλύσεις σχετικά με τα ευρωπαϊκά συστήματα και τις πολιτικές για την εκπαίδευση. Από το 2011, αποτελείται από 37 εθνικές μονάδες που εδρεύουν και στις 33 χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα της ΕΕ για τη διά βίου μάθηση (κράτη μέλη της ΕΕ, Κροατία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία, Ελβετία και Τουρκία). Ο συντονισμός και η διαχείρισή του γίνεται από τον εκτελεστικό οργανισμό εκπαίδευσης, σπουδών και πολιτισμού της ΕΕ στις Βρυξέλλες και προσφέρει σειρά πόρων σε απευθείας σύνδεση (online).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.:

την πλήρη μελέτη [στα αγγλικά] [Teaching Reading in Europe: Contexts, Policies and Practices](#) [έντυπα αντίτυπα της μελέτης στα αγγλικά διατίθενται από τον Ιούλιο 2011, στα γαλλικά και γερμανικά λίγο αργότερα].

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: [Εκπαίδευση και κατάρτιση](#)

Αρμόδιοι υπάλληλοι:

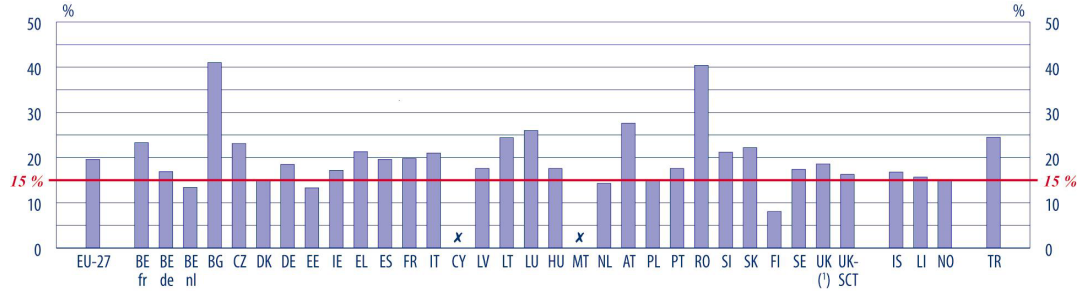
[Dennis Abbott](#), +32 2 295 92 58

[Ντίνα Αβραάμ](#), +32 2 295 96 67

[Christel Vacelet](#), Eurydice: +32 2 295 1137

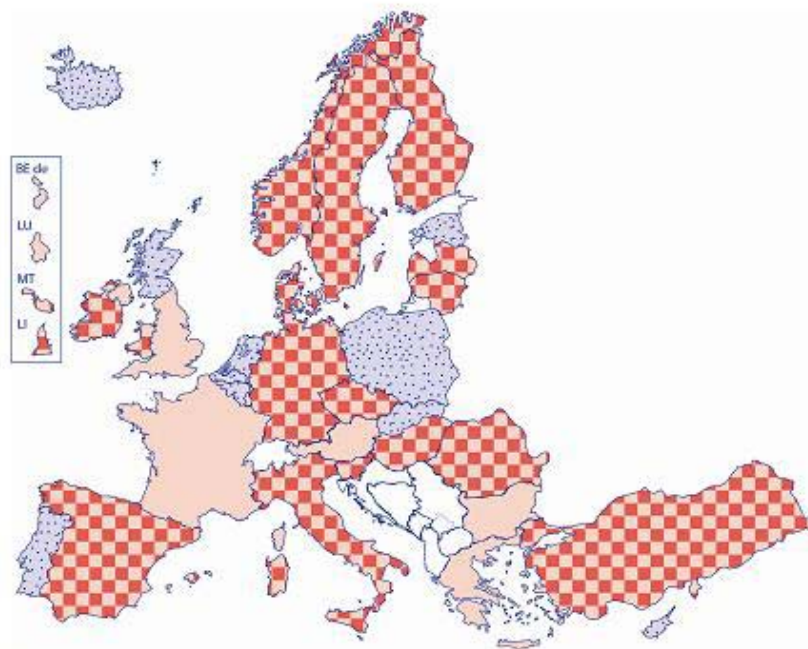
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Στοιχεία και αριθμοί

1. Ποσοστά 15άχρονων μαθητών με χαμηλές επιδόσεις στην ανάγνωση (2009)

Πηγή: ΟΟΣΑ, βάση δεδομένων PISA 2009

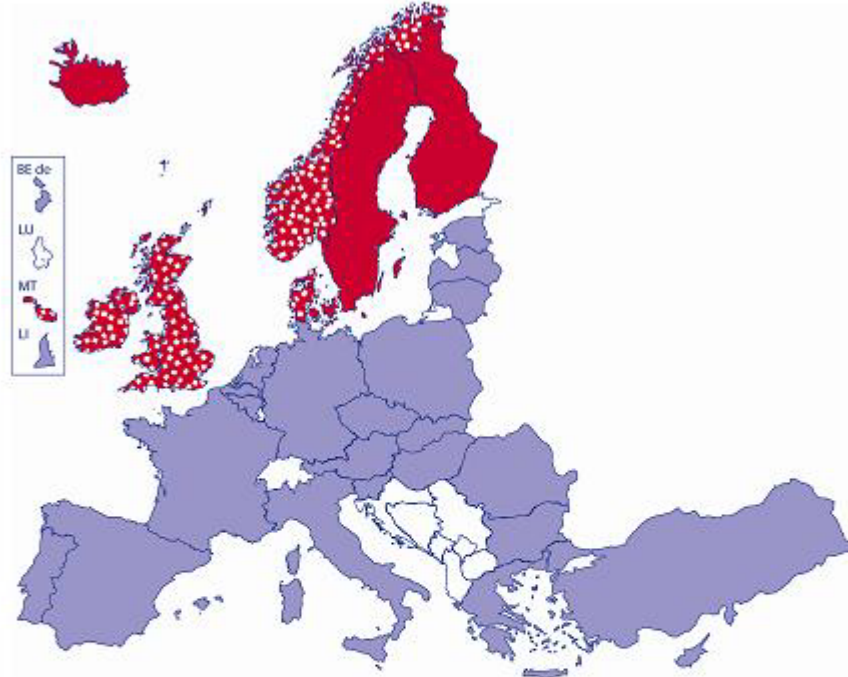
2. Συνεργατική μάθηση βασισμένη σε κείμενο στις εθνικές κατευθυντήριες γραμμές (Πρωτοβάθμια και κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, 2009-10)

- Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- Συνεργατική μάθηση μη βασισμένη σε κείμενο

Πηγή: Euryclice.

3. Διαθεσιμότητα δασκάλων ειδικευμένων στην ανάγνωση για την παροχή βοήθειας σε δασκάλους κατά την αντιμετώπιση των αναγνωστικών δυσχερειών των μαθητών σε σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (2009-10)

- Δάσκαλοι ειδικευμένοι στην ανάγνωση
- Δάσκαλοι εκπαιδευτικών ειδικευμένοι στην ανάγνωση
- Δεν διατίθενται δάσκαλοι ειδικευμένοι στην ανάγνωση αλλά διατίθενται άλλοι επαγγελματίες (λογοθεραπευτές, ψυχολόγοι κ.λπ.)
- Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία

Πηγή: Eurydice.